

Јордан ПЛЕВНЕШ¹

ЖИВКО ПОПОВ – НА ВРВОТ НА СВЕТСКАТА МЕДИЦИНА, СО МАКЕДОНИЈА ВО СРЦЕТО

Академик Живко Попов сонуваше
За врвовите на светската медицина
Уште во својата рана младост
И бидејќи ние оттогаш се знаеме
Од Битола, франкофонската метропола на Балканот
Во нашите прошетки од античкиот амфитеатар на Хераклеја
Преку „Широк Сокак“ до „Св. Димитрија“
Всушност, како да ја поминувавме историјата
На Европа и на светот во последните најмалку 3.000 години
Академик Живко Попов ја љубеше реченицата дека
„Франкофонијата е Империја на духот во која сонцето никогаш не
заоѓа“
И во таа империја на духот тој секогаш знаеше да ги поврзе
Историјата на медицината со историјата на уметноста со
Историјата на политичката хронологија
Како бескрајно поле на бесмртни сознанија
Во смртниот човечки живот
Тука, во Хераклеја Линкестис, се појавуваа сенките на Хипокрит и
Асклепиос
Целата историја на Античка Европа
И римските истражувачи на медицината
Од Corpus Hippocraticus до De humani corporis fabrica

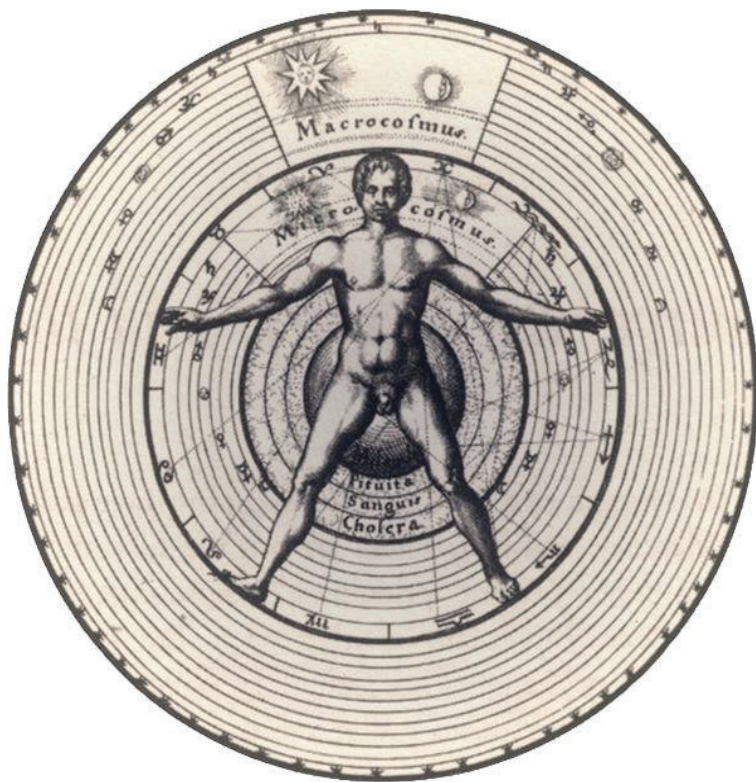
¹ Македонски писател драматург, поранешен амбасадор на Република Македонија во Париз, Франција, ректор на Меѓународниот универзитет *Europa Prima* – Скопје



B A S I L E A E .

1548. Sum. Baderlin by n. Baderlin. Saas at St. Nikolaus
26. 1605 Pa. 1548. 1548.

И сето тоа продолжи во Париз во децениите што доаѓаа
Како во магичен лет во којшто градот Битола ни ги подари
Основите на францускиот јазик
И се најдовме во Градот на светлината
Што Данте Алигиери пред 700 години го нарекол
Универзална татковина на духот
Се сеќавам на едно од првите предавања што ги слушавме заедно
Во College de France, највисоката институција на Сорбона
Имавме можност младешки да ги впиваме зборовите на
Членот на Француската академија Жан Бернар (1907 – 2006)
Еден од најлуцидните визионери на светската медицина
Што останаа запишани во вечноста
Во неговото дело „Grandeur et tentation de la medicine“ (Buchet/Chastel,
Paris 1973)
Одекнуваше гласот на академик Бернар со зборовите
Коишто станаа знак на распознавање на нашето пријателство од
младоста:
„Предметот на медицината се луѓето, човекот, воопшто, и најпосле
Еден единствен човек.
Нејзината вредност не произлегува само од биологијата
Туку, исто така, и од љубовта“.
И тука, академик Жан Бернар ја изговара дефиницијата на
Легендарниот Парацелзиус (1493 – 1541) кој вели:
„Сеопштата и сеопфатната медицина е, всушност, љубов“.
Истата таа вечер, по оваа дефиниција цитирана од Парацелзиус
За когошто се тврди дека ја прошетал цела Европа уште во 16 век



Па, можеби, и Балканот и Македонија
Ние направивме со академик Попов едно ходочастие низ Париз
Во чест на сите македонски духови, научници, лекари, сликари,
писатели

Кои поминале низ Париз, како што се
Најстариот ресторан на светот, „Прокоп“
Каде што се собирале Гемициите
Академиите на Личеноски и Мартиноски
Издавачката куќа „Сијас“

Што во 1921 година посмртно ја објавува книгата
„Македонија и Македонците“ на Edmond Bouchier de Bell
Кој загинал за време на Првата светска војна во Македонија
Ја посетивме редакцијата на првиот весник на македонската
Франкофонска интелигенција – „Mouvement macedonien“
Којшто излегувал од 1902 до 1903 година

И по повод стогодишнината од неговото излегување на „Булеварот Распај 206“

Беше поставена мермерната плоча со која

Македонскиот народ им се заблагодаруваше на сонувачите за

Што би рекол Виктор Иго, Независна Македонија во

Соединетите држави на Европа

Всушност, пред тие легендарни прозорци на „Распај“

Академик Живко Попов ја изговори знаменитата реченица на нашето пријателство

„Јас имам две љубови, едната е Медицината и сонот за нејзините врвови во светот

А другата е Македонија и нејзините вечно неразгатнати тајни во историјата“





Чудна беше таа синтеза на нашите театарски освојувања и
Преплетувањето на научните презентации на академик Попов
И моето присуство на тие академски свечености
И неговото присуство на премиерите на моите драми
На премиерите на моите драми во Франција и насекаде во светот
И посебно мојот авторски текст во угледниот париски „Монд“
„Le peuple phantom“ („Народот фантом“), во март 1992 година
Јас бев сведок на неговото научно понирање во
Тајните на хирургијата – трансплантологијата во
Универзитетскиот клинички центар „Анри Мондор“
И лично ги запознав професорите Clement-Claude Abbou и Jean Auvert
Во исто време, додека тој го внесуваше својот медицински гениј во
„Реактивноста на локорегионалната туморска лимфаденопатија“
Отпатувавме заедно во градот на Корнеј и Молиер, Руан

Каде што во Националниот театар се изведуваше „Еригон“
Како прва македонска драма во Франција и Западна Европа, во мај
1991 година
Чијшто француски наслов беше „Мој драг убиецу“
И во кој основната идеја беше: Да се биде Македонец е естетски чин.
Во 1994 година, исто така, бев сведок на неговите ексклузивни
Продлабочени знаења во хируршките науки на Петтиот париски
универзитет „Рене Декарт“
И неговите професори Didier Houssin и Dominique Chopin
Станаа, исто така, и мои пријатели
Пролетта 1994 година, кога се изгради архитектонското чудо
Театарот „Силвија Монмфор“ во Париз
Во инаугуралната сезона беше изведена мојата драма „P“
Во режија на славниот Жак Селер, современик на Жан Вилар
И академик Попов на таа премиера се појави
Со целата медицинска француска елита
А познатиот албански писател Исмаил Кадаре
Им се обрати на една група француски писатели
„Ако нешто се разболите во Париз, барајте го Плевнеш
Бидејќи тој е пријател на академик Попов и на најпознатите во
француската медицина“
Всушност, академската одисеја на Попов и
Врвот на светската медицина стануваат реалност на
Неговата интерконтинентална позиција
FEBS (Fellow of European Board of Surgery)
И неговата присутност на меридијаните на сите пет континенти
Веќе минува низ *Mayo Medical School* во Рочестер, Минесота
Потоа минува низ *Cornell University* во Њујорк
Кај професорот Neal Bander
Во откривање на најскриените мистерии на уролошката патологија
И кога повторно се наоѓаме во 1998 година, во
Театарот „Миранда“ на „Оф Бродвеј“ во Њујорк каде што се одвива
Премиерата на француско-американската копродукција
На мојата драма „Среќата е нова идеја во Европа“

За која „Њујорк тајмс“ напиша дека античките трагедии можат да се препознаат
Во сегашните состојби на Балканот и Македонија на крајот на 20 век.
Брилијантната кариера на академик Попов продолжува во
Универзитетскиот клинички центар во Виена, кај професорот
Marberger и
Универзитетската „Елизабетска болница“ во Линц, кај професорот
Јанечек
Посебно место во неговата академска и научна кариера се
Неговите престои во Берн, Швајцарија, кај професорот Urs Studer
И нашата средба во Женева, каде што во 1998 година
Излегува првиот весник на француски јазик на македонските
анархисти „Effort“
И нашето ходочастие во Лозана, каде што излегувал весникот
„Independence Macedonienne“
Од исклучително научноистражувачко значење се неговите конекции
со Израел
Во *Rabin Medical Centre Beilinson Hospital, Department for organ
transplantation* и *Shiba Hospital* во Тел Авив
И светски познатиот професор Amram Ayalon
Секогаш кога ќе се сретнеме по моите враќања од светските
метрополи
Ако јас му раскажував за реченицата на Крсте Петков Мисирков во
Санкт Петербург
„Ако не ми кркорее цревата од глад никогаш не ќе научев санскрит“
Тој ќе ми кажеше дека поминал во Фрајбург, во Швајцарија
Каде што Чернодрински го откривал европскиот театар
Или, пак, ќе го цитираше Димитар Влахов и неговото пријателство со
Основачот на Израел, Бен Гурион
И нивните говори во Отоманскиот парламент
Во кои беа визионери на создавањето на модерен Израел и модерна
Македонија
Ако зборувавме за Виена, тој ќе ми кажеше дека поминал кај

Хотелот „Ерц Херцог Рајнер“ и редакцијата на весникот „Балканска Федерација“
Што го цитирав во летото 2014, кога објавив еден политички есеј
Во виенскиот дневен весник „Стандард“
Во врска со балканскиот и македонскиот сон за Европа
Во исто време додека тој се издигнуваше во
Врвните познавачи на кадаверичните трансплантации
И урогениталната хирургија
Се допишувавме во врска со нашето заедничко откритие на
американските университети
На книгата „За балканските војни“ од Леон Давидович Тротски
Кој како воен дописник од Балканот
Напишал во весникот „Киевска мисл“:
„Со Балканските војни, живото тело на Македонија беше раскинато на
три дела“
Ја предадовме книгата на академик Гане Тодоровски и
Тој ни изрази посебна благодарност со неговите познати
Поетски фусноти во научните интерпретации за „Сонцелјубивите“
Како што ги викаше македонските и светските духови што ја љубеа
Македонија
Во децениите што следеа продолжува одисејата на академик Попов
Со учество во многубројни меѓународни симпозиуми и конгреси со
Над 200 објавени трудови во најреномирани светски списанија
Во исто време тој почнува и една иницијатива за
Усвојување од страна на Македонскиот парламент на
На нов македонски грб пронајден во хералдичките архиви на Европа
Тој анимираше голем број поддржувачи, но
Историската инерција на нашиот политички амбиент за жал
Не ја разбра прекрасната идеја на академик Попов



Во 1995 година, со изборот на Жак Ширак за претседател на Франција
Најблискиот пријател и ментор на Попов, Доминик Шопен
Што ги знаеше сите култни места на европските трезори на Македонија
Беше избран за претседател на Националната комисија за онколошки
истражувања

И почна неговата мисија на европско и светско ниво во која
Академик Попов имаше привилегирано место во научната елита
Собрана околу професорот Шопен

Иронијата на судбината сакаше во 2000 година

Јас да бидам избран за вонреден и полномошен амбасадор на Франција

И да ја организирам Првата официјална тридневна посета на

Претседателот Борис Трајковски која се одвиваше во Елисејската палата

Во официјалната делегација беше и академик Попов со епохален предлог

Од здравствената елита на Македонија:

На местото на некогашната фабрика „Цветан Димов“
Која по Првата светска војна била фабрика за фармакологија
Да се изгради Француски институт за Македонија и Југоисточна Европа
За истражувања во областа на онкологијата.
До тогашниот министер за здравство на Франција
Беше анимиран еден висококомпетентен круг на
Француски и македонски експерти на чело со академик Попов
На прес-коминикето кое двајцата претседатели, Ширак и Трајковски
Го презентираа заедно пред големиот број медиуми од Европа и светот
Беше изговорена од двата претседатели историската реченица:
„Македонија е една единствена и неделива!!!“
Но, ветриштата на историјата, наспроти доминацијата на нуклеарната
надмоќ
И геополитичката поделба на интересни сфери
Ја надвладаја визијата на интернационалниот хуманизам
И во бесмртноста на науката и во смртноста на човечкиот живот
Што многугодишниот ректор на Универзитетот во Саламанка „Мигел
де Унамуно“
Ги изговори и тие важат и до ден-денес:
Во историјата со горчлив вкус осознава секој од нас дека ќе биде победен
Од *Del sentimentotrágico de la vida*
Во Македонија почна воената криза и беа разнишани нејзините темели
Неочекувано, многу млад, од истата болест за која беше претседател на
Националната научноистражувачка комисија за онкологија
Почина Доминик Шопен, на 53 години, и
Во погребната поворка додека чекоревме се појави пред нас
Идејата на Розата на Парацелзиус како единствена континуирана
Па макар и илузорна верба дека медицината е сеопфатна љубов
Бидејќи заедно со академик Попов го посетивме гробот на
Хорхе Луис Борхес во Женева кој по инспирација на
Францускиот мислител Жан Бодријар го
Напиша краткиот расказ со истото име – „Розата на Працелзиус“



Се случува невозможното за историјата и за медицината како плод на љубовта.

Имено, младичот го прашува знаменитиот лекар Парацелзиус

Дали ако ја фрли розата во Огништето на неговиот кабинет

Ќе се создаде истата роза со интервенција на неговиот медицински гениј

Младичот во очите на легендарниот лекар ја гледа

Незгасливата светлина во вербата на медицината дека невозможното е возможно

Но розата беспомошно е претворена во пепел.

Кога младичот излегува од неговиот дом во

Десната рака на научникот што веруваше дека медицината е љубов

Ќе се појави бесмртната роза

Тоа е симболичката приказна на научната и истражувачката одисеја на академик Попов

Veram Medicinam, Veram Macedoniam

Јордан Плевнеш,
15 мај 2021, Скопје